



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Baptismi solemnitates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Solemmitates Baptismi.

Solemmitates rectissimè ab Ecclesia institutæ, non sunt prætermittendæ, quamvis ad essentiam ejus non spectant, præcedunt baptismum Catechismus, Exorcismus, unctio olei sancti: post baptismum sinciput linitur chrismate, datur vestis candida, &c. *de quibus* Tolet. & Bonac. *loc. Baptismi effectus.*

Adhibentur susceptores, ex Conc. Trid. *sess. 24. c. 2.* unus, vel una, vel ad summum, duo: unus, & una. Hi non debent esse monachi, nec religiosi, nec infideles, nec parentes baptizati. Horum onus est, filios susceptos fidei, & morum præcepta docere. Hi contrahunt spiritualement cognationem matrimonium dirimentem cum filio suscepto ejusque parentibus. In Catechismo contrahitur affinitas impediens; si suscipiat nondum baptizatus, cognationem non contrahit.

Per procuratorem suscipi potest puer; mittens procuratorem, non autem procurator cognatus efficitur. Ad contrahendam cognationem puer tangendus. Vir pro fœmina, fœmina pro viro suscipere potest. Vid. Victor. ad hoc caput.

Quæres: Quot ceremoniæ antecedant baptismum. Resp. 12. Prima est, quod catechumeni, qui baptizari cupiunt, dent nomen suum, à quo tempore competentes dicuntur. 2. Est scrutinium, id est, examen an competentes sincere, ac constanter credant, quod olim læpius fiebat. 3. Est abrenuntiatio Sathanæ & opetum ejus. 4. Professio fidei. 5. Signum crucis in fronte, & pectore. 6. Exorcismus, & abjuratio demonum, ut à baptizando recedant. 7. Exsufflatio, qua significatur demonum expulsio, & Spiritus sancti afflatio. 8. Gustus salis benedicti, ut baptizandus sale sapientiæ conditus, peccatorum fœtore careat. 9. Tactus aurium & narium baptizandi, cum digito & sputo, & dicitur Epheta, id est, adaperire, ad significandum adaperitionem spiritualement sensuum. 10. Impositio manuum, & benedictio sacerdotalis. 11. Unctio cum oleo benedicto in scapulis & pectore. 12. Abstinencia vini & carni, & rei uxoriæ, aliaque opera pœnitentiæ, quæ non ad satisfactionem, sed ut paratiores accederent ad baptismum, imponebantur.

Quæres: Quot ceremoniæ comitentur baptismum Resp. 5. Prima, impositio nominis: nam etiam in circumcisione nomi-

nomina imponebantur parvulis, ut patet Luc. 7. & 2. de S. Joanne, & Salvatore. Quòd autem nomina Apostolorum, & aliorum Sanctorum olim solita sint imponi, docet Euseb. *lib. 7. hist. cap. 20.* & id decretum est in Concil. Nicæno. *c. 30.* 2. Cerem. ut baptizandus habeat susceptores, quos Tertull. vocat sponsores, Justinus offerentes, August. fidejussores, Virginius Papa patrilinos vocat, & habetur *c. in catech. d. 4.* Adhibentur autem 3. de causis. 1. est, ut Ecclesia de suscepto sit securior, acceptis fidejussoribus. 2. ut expressius referatur generatio spiritualis, adhibitis spiritualibus parentibus. 3. ut nullus Christianorum sit, qui non habeat pedagogum: nam susceptor, ut ait August. de reſtitutione Catholicæ conversionis, baptizatos erudire tenetur ad minimum symbolum Apostolicum, & orationem Dominicam: ut habetur *c. vos autem. de consecr. d. 4.* quod D. Thomas restringit, nisi parentes sint Christiani, & in instituendis filiis diligentes. 3. Cerem. ut baptismus fiat in baptisterio consecrato, eoque lapideo, ut habetur *c. omnis presbyter de consecr. d. 4.* & in publica Ecclesia, non autem in ædibus privatis; licet id concedatur tantum Regum & Principum filiis, ut habetur in *clero. c. presenti prohibemus.* In privatis ergo oratoriis non conferendus baptismus, sine licentia Episcopi, ut habetur *ib. can. clericos de consecr. d. 1. 4.* Cerem. Consecratio aquæ baptismalis, addito oleo unctionis mysticæ. 5. Sunt tempus Paschæ, Pentecostes, extra quæ non licebat baptizari, nisi in periculo mortis, aut tempore profectiois, aut naufragii, de quibus multa in Patribus, sed tandem consuetudo illa ob multos, qui sine baptismo decedebant, abrogata est.

Quæres: Quot ceremoniæ sequantur baptismum? Resp. 1. Osculum pacis, in signum, quòd baptizatus sit frater noster. 2. Unctio chrisimatis in vertice. 3. Cereus accensus in signum fidei, ac gratiæ acceptæ. 4. Vestis candida, in signum innocentiae, quam ferebant à Sabbato sancto, usque Dominicam in Albis, quæ & inde nomen obtinuit. 5. Delibutio lactis & mellis, seu vini, quæ modò non est in usu; erat autem signum novæ infantiae in Christo, teste Hieron. contr. Lucif. Fuit & alia ceremonia lavandi pedes Neophyti, sed in quibusdam Ecclesiis, Cujus meminit Ambros. *lib. 3. de Sacram. cap. 1.* Legge Bellarm. 2. tom. *controv.* & Steph. Durand & Georg. Scherer. *in dialog. de ritib. baptism.* qui accuratè omnes has ceremonias defendit contra hæreticos.

D

Quæ

Quæres: Qui homines esse possint patrini. Resp. 1. Infideles, & non baptizati non possunt, ut habetur *de consecr. d. 4. c.* in baptis. & si de facto levent, non contrahunt cognationem spiritualement, ut habent Sylv. v. *baptismi. s. § 5.* & Sot. *loc. cit. art. ult. 2.* Schismatici, hæretici, & apostata à fide non possunt esse patrini, tum quia tales non possunt esse boni patres spirituales, tum quia cum illis non possumus communicare cum sacramentis; si tamen de facto hujusmodi homines levent aliquem de fonte, verè contrahunt cognationem spiritualement, quia in jure non rejiciuntur, nisi non baptizati. 3. Abbates & monachi, sub quibus videntur comprehendi omnes religiosi, ut habetur *can. non licet. & c. non monachi de consecr. d. 4. § 16. q. 1. cap. placuit.* si tamen levent contrahunt cognationem, ut dicitur *ib.* 4. Imperiti & rudes in casu, quo pueri egerent instructione, ut habet D. Thom. 3. *qu. 67. a. 8.* sed quia communiter non est talis necessitas, ob multitudinem instructorum, promiscuè admittuntur in paternos. 5. Mater & pater pueri baptizandi; si autem levent, contrahunt cognationem, & peccant mortaliter. *c. pervenit. 30. quest. 1.* olim etiam talium matrimonia separabantur, sed in C. ad limina, Pontifex excepit eos, qui in necessitate baptizant, aut levent; & quia multæ mulieres levabant olim filios, ut separari possent hac ratione à viris: ideo quidam Pontifices statuerunt, ne amplius separarentur, ut habetur *loc. cit.* Imò de cognatione spirituali, *c. 2.* præcipitur, si alter conjugum scienter, aut ignoranter levet, ut nec quidem debitum conjugum neget.

Quæres. an qui virtute prædicti canonis levet suum filium de fonte, possit etiam petere debitum. Gloss. *ibid.* dicit, quòd sic, quia non privatur facultate petendi; sed probabilius est, quòd non, quia manet privatus facultate petendi, ut prius erat; & ratio est, quia per levationem è fonte, contrahitur cognatio, impediens omnem actum conjugalem. At in hoc Can. solus actus reddendi debitum permittitur: ergo, & ita docet S. Thom. *in 4. d. 32. q. 1. a. 1.* Ubi tamen excipit unum casum, quando quis proprium filium levaret, ex ignorantia invincibili, nesciens esse suum filium, quia tunc, ut nullo modo peccat, nullam etiam pœnam incurrare videtur.

Quæres: An si alter conjugum levet proprium filium, altero non contradicente, imò consentiente, possit adhuc petere debitum. Resp. cum Panorm. *in c. 2. de cogn. spir.* neutrum posse petere.

Quæ-

Quæres: An uxor cum marito possint alterius filium levare de fonte. Resp. Id quidem non esse decens, non tamen prohiberi.

Quæres: In qua ætate debeant esse patrini. Panor. cap. de bitum, de baptis. vult ea ætate debere esse patrinum, ut possit esse pater carnalis, id est, 18. annorum; verum hoc non est verum.

Bellum.

Vide v. *Homicidium, Irregularitas contracta ob bellum.*

1. Bellum est armorum conflictus, seu professio nocendi vi & armis contrariæ parti. Ut bellum offensivum licitum sit, tres conditiones requiruntur; auctoritas indicentis (hæc residet penes Principem, qui neminem in sua jurisdictione habet superiorem) seu convocantis alios in suum administraculum: recta intentio, & justa causa, ut pro tuenda Republica contra adversarios illam injustè oppugnantes, vel quando subditi sunt rebelles, &c. Non potest autem indici ante diligentem inquisitionem illius justitiæ & æquitatis. *tom, 2. de restitutione in particulari, disp. 2. quest. ult. sect. 1. punct. ult. num. 1. & seq.*

2. Quod attinet ad bellum defensivum, licitum est cuicumque, interveniente necessitate & recta intentione; nam licitum est cuique vim vi repellere propria auctoritate. *ib. n. 4.*

3. Princeps posita justa causa non potest semper bellum indicere; sed prius petenda est ab adversario condigna satisfactio, qua oblata non licet indicere bellum: nam oblata sufficienti satisfactione cessat injuria præterita. *ib. n. 9.*

4. Militibus qui sunt subditi Principi indicenti bellum, vel qui recipiunt stipendium à Principe, etiam pacis tempore, seu qui ante bellum locaverant Principi operas suas ad pugnandum satis est, si sciant causam belli non esse injustam; in dubio enim obediendum est Superiori præcipienti, & in ejus favorem præsumendum est. *ib. n. 10.*

5. Quæres an bellum possit esse justum ex utraque parte? Respondetur materialiter, & re ipsa non potest esse justum ex utraque parte: nam realiter jus competit uni soli; formaliter verò & per accidens potest esse justum ex utraque parte, ut propter invincibilem ignorantiam alterius partis,